Ч. 202 (11.493). Львів, середа 11. вересня 1929. Рік XLVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло", Львів.
Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно: в краю 5·00 зол.
За границею: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 3 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 леїв, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. — Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41. „ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 25 сот.

15. вересня -- це день Українського Студента!

Переводьте збірки! Складайте жертви на Допомоговий Фонд Українського Студентства!

Чекове конто в П.К.О. Варшава ч. 153735. 484 1–5 **Т-ВО ПРИХИЛЬНИКІВ ОСВІТИ у Львові, Супінського 2.**

Ілюзії і дійсність.

VII.

Львів, 10. вересня 1929.

Воєвода Борковський твердить у своїй статті, що волинські українці, які ріжняться від галицьких релігією та історією останніх 150-ти літ, не інтересуються Сх. Галичиною, а більше займаються Радянською Україною. Справа, як бачимо, поставлена для волинських українців досить дивно: Радянська Україна чи Сх. Галичина? Алеж на Волині ніхто з українців так справи ніколи не ставив і ставити не може. Там все ставили і тепер ставлять справу так: Польща чи Радянська Україна? І під таким кутом доходять до певних висновків для себе. Але це теоретично, а практично всі українці північно-українських земель прямують до консолідації з галицькими українцями. І це діється на всіх політичних, культурних і господарських відтинках. На іншому становищі стоять на Волині тільки наємні елементи, переважно недавно натуралізовані для потреб льокальної польської політики наддніпрянські еміґранти. Польські урядові чинники і польські політики не хочуть за ніяку ціну допустити до такої консолідації волинських українців з галицькими. Але всі їх заходи в тій ділянці, якіб вони не були, своєї цілі не осягнуть. А не осягнуть тому, що навіть вся польська політика і життєві обставини в Польщі приневолюють і женуть їх до взаїмного зближення, консолідації на всіх ділянках національного життя і до формування одного фронту боротьби, не зважаючи на релігійні та інші ріжниці. Почуття національної єдности і спільних інтересів є нині таке сильне, що наслідки 150-літнього окремого життя не можуть тут грати ніякої деструктивної ролі в загальній оборонній акції. Тут перше слово має елементарний гін до самозбереження такого великого колективу як нарід.

Попри те твердить воєв. Б., що ідеалом численних гал. українців стала самостійна Зах. Україна, тобто Сх. Галичина, і що вони є як проти радянофільства, так і проти польонофільства. Отже перш за все слід ствердити, що на Галицькій Землі нема під теперішню пору ні такої національної української політичної партії, ні такої групи, яка малаб у своїй політичній програмі означений Борковським політичний постулят. Всі українські національні партії є державницькими та соборницькими і поділ укр. землі на кілька держав чи державок виключають. Для гал. українців така ділема як: Польща чи Радянська Україна не істнує. І не може істнувати, коли зважити, до чого довела польська політика весь український національний дорібок на Галицькій Землі зперед війни, до чого звела українське шкільництво, земельну реформу, економічну й кредитову політику на українських землях і накінець до чого звела навіть свій власний закон з 26. вересня 1922 р., яким зобовязалася між іншим заснувати український університет. Нагінка навіть на українські культурні й економічні установи, розвязування „Просвіт", „Лугів", „Соколів", а навіть накладання адміністративних кар на священиків за виставлювання метрик і списів дітвори шкільного віку в українській мові — хіба не вказують на те урівноправнювання, про яке пише Борковський.

І хоч на Радянській Україні є чужа нашому народові диктарура комуністів, хоч там важка економічна скрута, то, не зважаючи на те все, там є десятки тисяч українських народніх шкіл, там є кругло сотня вищих шкіл, там є Українська Академія Наук, там є дані на те, щоб українська культура розвивалася і зростала. Національна українська свідомість вкорінюється там глибоко в широких масах населення. І хоч комуністи стараються направляти на відповідні для себе шляхи весь український культурний і національний рух, то всеж він розрісся там так широко, покотився таким могутнім річищем, що переріс комуністів і виливає та заливає штучно придумані для нього комуністами греблі. І нема ніякого сумніву, що українська нація нині консолідується там — над Дніпром і звідтам вийде почин до остаточної розвязки цілої української національної проблеми на всій етнографічній українській території.

Тому то для свідомих нині галицьких і волинських українців не може бути ділеми: Польща чи Радянська Україна? За те є для них інша ділема далекосяглого політичного значіння, а саме: Радянська Україна з теперішньою системою комуністичної диктатури, чи українська нація, як така, з усею її потенціональною енерґією та силою. На всій українській національній території під Польщею великанську перевагу мають ті національні групи, що орієнтуються на сили української нації, на її потенціональну енерґію й велику будуччину. Нація — це живий організм, що живе й розвивається, росте й доростає. Ми віримо, що українська нація саме тепер доростає до своєї історичної ролі та до імманентних їй державно-консолідаційних завдань.

Америка приступає до міжнар. трибуналу в Газі.

Американський посол в Берні повідомив ґенерального секретаря Ліґи Націй, що державний секретар Стімсон телеграфував йому, що він приймає протокол юридичного комітету в справі приступлення Злучених Держав до інтернаціонального суду в Газі, бо цей протокол забезпечує специяльні бажання Злучених Держав. Як тільки цей протокол ратифікують інші держави, він дасть його до підпису та ратифікації президентові Злучених Держав та сенатові.

Женевська умова про скасування обмежень для закордонної торговлі.

В кінці вересня Ліґа Націй мала одержати ратифікацію інтернаціональної умови про скасування обмежень для закордонної торговлі. Ця умова мала ввійти в силу 1. січня 1930 р., одначе для цего треба, щоби її ратифікувало 18 держав. Досі цю умову приняло лише 10 держав, а ще малоб приняти 3 держави. Таким чином бракує ще пять держав, між ними також Чехословаччини. З огляду на це в Женеві розважують або продовження терміну для ратифікації або скликання окремої наради.

Замах у мадярськім посольстві у Відні.

Дня 7. вересня до пресового бюра шефа мадярського посольства у Відні, Ціґлера прийшов мадярський еміґрант Халупний, замешкалий у Відні, та просив, щоби Ціґлер інтервеніював у справі пашпорту. Коли Ціґлер відмовив, Халупний вистрілив до нього тричі з револьверу та зранив його в околицю бедра. Ціґлер придержав Халупного та віддав поліції. Здогадуються, що Халупний умово хорий.

Поможім українському студентству!

Все громадянство повинно відгукнутися на зазив Т-ва Прихильників Освіти в дні 15. вересня ц. р.

Матеріяльні злидні українського студентства загально відомі. Від найдавніших часів український студент мусів з важким трудом пробиватися через життя, здобуваючи собі знання й освіту в голоді й холоді, мешкаючи нерідко в тісних, душних, мало гігієнічних кімнатах-норах або на піддашах. Скільки то трагедій молодих душ зродилося саме на тлі і з приводу тих злиднів, скільки молодих надійних людей пішло передчасно в могилу, підкошені сухотами, бо їх виснажений наслідком хронічного недоїдання організм не видержав напору недуги!

Несолодке було життя українського студента давніше, гірке воно й нині. На всякий випадок важче, як перед війною, бо в непомірно важчих обставинах опинилися ми всі. Українське студентство не має нині, можна сказати, ні одного прихильного собі професора, і нікого з них не зацікавить життя-буття українського студента з матеріяльного боку. А до того нинішне студентство перебуло малими дітьми всі страхіття великої світової і визвольної війни та їх наслідки, тому не диво, що його організм, а передовсім його нерви, не мають тої сили боротися з лихими обставинами, що її мало студентство передвоєнне.

Допомогову акцію студіюючій молоді вищих шкіл веде у нас від двох літ Товариство Прихильників Освіти з осідком у Львові. Веде її з успіхом — очевидно в міру призбираних фондів. Т-во це заряджує Академічним Домом при вул. Супінського, де має приміщення понад сто студентів, воно дає найбільш потребуючим студентам у Львові і поза Львовом довго- й короткотермінові позички, платить за харчі найбідніших студентів у дешевій студ. харчівні, підтримує матеріяльно студентські товариства й ріжні гідні уваги почини нашої молоді, словом: виконує свої статутові завдання в міру спроможности й сили. Обставина, що на чолі Т-ва Прихильників Освіти стоїть сен. Вол. Децикевич, говорить сама собою про плодотворну працю Т-ва. Доказом прихильности, якою Т-во втішається серед нашого громадянства й молоді, є поважне число членів (356 громадян і 318 студентів).

У цьому шкільному році, як показує тимчасове обчислення, видатки Т-ва Прихильників Освіти у Львові зростуть доволі значно. А тимчасом Т-во дістало від воєвідств у Львові, Тернополі і Станиславові дозвіл тільки на 1-денну збірку в тих воєвідствах, що відбудеться в *дні 15. вересня ц. р.*, хоч попереднього року мало у львівському воєвідстві такий дозвіл на цілий тиждень, а в тернопільському навіть на цілий місяць. Ясно, що в так сильно обмеженому речинці не легко буде Т-ву призбирати потрібні йому фонди на ведення необхідної допомогової акції в користь студентства.

Це повинно мати на увазі все українське громадянство, а передовсім вся студіююча молодь. Не сміємо допустити до того, аби згадане вище обмеження речинця відбилося відємно на намічевній діяльности Т-ва Прихильників Освіти у Львові! З уваги на те, що час наглить, а від назначеного дня збірки ділить нас усього пять днів, треба нам використати той речинець усім поголовно. Нехай ніхто не відмовляється від праці й жертви на допомогу українській студіюючій молоді! Творім негайно збіркові комітети, звертаймося до Т-ва Прихильників Освіти по потрібні листи й леґітимації! Всі на фронт активної допомоги студентству в дні 15. вересня ц. р.!

Ліквідація наслідків війни і польсько-німецькі кордони.

(Про способи активізації справи т. зв. „Східного Льокарна".)

Катовиці, 4. вересня 1929.

I.

В серпні ц. р. минуло 10 літ від першого збройного повстання поляків на Гор. Шлеську. Торжественне святкування цих роковин виявило яскраве розбиття місцевого польського громадянства на два крайно ворожі табори: корфантівців і санаторів, які навіть у таку велику хвилину не могли найти спільної мови і святкували окремо. Прихильники Корфантого — більше скромно, бо місцева влада заборонила їм іти походом через місто, покликуючись на старий пруський „Ляндрехт", зате санація стягнула доволі велику скількість манїфестантів до Катовиць. Звився сам президент республики і поважний гурт офіціяних достойників.

У святочній промові міністер Квятковський сказав між іншим: „Джерела державної польської сили, господарської і політичної, лежать передовсім на західніх землях Польщі. Тут саме мусимо бути найбільш суцільні і скоординовані в праці, найбільш зорганізовані і найбільш чуйні".

В тих словах містяться дві правди. Перша, що Шлеськ і Помор'я — це дійсно найбільші вартости територіяльні, якими доля обдарувала новітню Польщу; друга, що тенденція „ліквідації наслідків війни" шляхом ревізії повоєнних трактатів, яка позначилась визначною перемогою німецької дипльоматії у справі репарацій і Надренії, уявляє собою поважну погрозу західним кордонам Польщі і вимагає дійсно насторожености поляків.

Гор. Шлеськ — це море коминів, це копальні і гути, це цинк, вугілля і ще раз вугілля. Останнє богатством своїх запасів, обчислених приблизно на 164 міліярдів тон, ставить Польщу на 6 місце в світі. Експорт вугілля при сприяючій конюнктурі, спричиненій страйком англійських вуглекопів, урятував Польщу в 1926 році від економічної катастрофи і по сьогоднішній день є стрижнем торг. біляну, хоч — до речі — нездоровим, бо побудованим на дампінгу.

Помор'я — це знов вихід у світ, вільний, нічим не вязаний вихід, якого вартість для польської політично-торговельної думки є просто неоцінена. Польща задихалась без нього, засуджена на ласку сусідів. А сусіди — це в більшости ворожа, майже непрохідима баріера для нормальної циркуляції товарів. Накреслена вона затяжною митною війною з німцями, також завзятістю Литви і специфічністю відносин зСРСР., що разом дає 2.800 км. границі на загальну суму 3.800 км. При такій геополітичній ситуації легко уявити собі, яке могутнє господарське значіння для Польщі має 75-кільометрова прибалтійська смуга. Коротко, в двох цифрах, засуває це значіння мін. Квятковський. „Двосторонній товаровий рух — пише він в однім зі своїх праць*) — виказує, що через кожний метр границі госп. активного морського побережа переходить уже тепер річно 125 тон товарів, аналогічно через кожний метр границі сушею переходить 2.3 тонни". А в промові, виголошеній на пресовій конференції в комітеті нап. фльоти в жовтні 1928 р., сказав той сам міністр: „Коли б Польща не мала того кусника морського побережа, то ми мали б сьогодня не 90, а 400 тисяч безробітних".

Послідовна пропаганда фанатиків морської справи, згуртованих біля „Ліґи морської і річної", зуміла вже частинно викорінити ідеальний підхід до справи (пасивна гордість, що Польща є морською державою) і замінити його матеріяльним, зуміла викресати активність урядових кругів, як теж частинно громадянських, наслідком чого є будова Ґдині і нової залізничої лінії Шлеськ—Ґдиня, придбання і постійний зріст торговельної фльоти, зростаюча орієнтація промислово-торговельних кругів на безпосередній звязок зі світом через Ґданськ—Ґдиню замісць посередництва німців і німецьких портів і т. д. Зародилась навіть ідея придбання власних кольоній шляхом партиципування в новому розподілі мандатів на управу бувшими німецькими кольоніями, призначеному на рік 1931.

На жаль, у газетному дописові мушу обмежитись тими кількома загальниками про ролю Шлеська і Помор'я і вернути до моєї теми, на яку вказує заголовок.

Silesianus.

*) E. Kwiatkowski: Fizyka gosp.-polityczna Polski Ювилейний Альбом, виданий час. „Przemysl i Handel" з нагоди 10-ліття Польщі, стор. 8.

З Ліґи Націй.

Ліґа Націй погребала справи національних меншостей.

На суботнішнім засіданні Ліґи Націй Вальдемарас сказав, що Ліґа Націй погребала справи національних меншостей. Для будуччини справж ньою небезпекою будуть меншости, що змірають до незалежности. Бріянів проект Злучених Держав Европи причиниться до усунення небезпеки, що загрожує будуччині.

Сесія Ради Ліґи Націй лише тричі на рік.

Рада Ліґи Націй приняла внесення, яке свого часу поставив був Чемберлен, а саме, щоби зменшити скількість сесій Ліґи. На будуче на рік відбуватимуться лише три сесії, а четверта лише тоді, коли на деннім порядку є справи важні, які годі відкладати.

Перша цеґла під будинок Ліґи Націй.

Дня 7. вересня поклали першу цеґлу під будову нового будинку Ліґи Націй.

Український Банк в Америці.

(Стаття надіслана.)

(Докінчення.)

Не є виключене, що й чужий капітал заінтересувався б емісією, але в такім випадку найменше 51 проц. акц. капіталу мусіли б безумовно остати в нас, інакше страчена була б більшість і тим самим банк перейшов би в чужі руки. Дальшою перепоною мала б бути недостача фахових сил. Мені здається, що шан. автор робить нашій інтелігенції за морем велику кривду. Жити й виховуватися між народом, який на економічному полі доказує чудес, який у своїй благословенній землі удержує добробут, котрого історія людства не знає, а не навчитися від нього, як основати і провадити банк? Я переконаний, що фахових сил у нас знайшлося б аж за богато, але треба їх підшукати, а не аподиктично твердити, що їх нема. Коли в разі злуки, себто співучасти в амер. банком, знайшлися б фахівці, які зуміли б бути директорами й завідувати двіста міліоновим майном, а крім цього заповнити окремі українські відділи, то чому ті самі фахівці не могли б вести самостійного українського банку? Адже далеко лекше завідувати майном пять міліонів, як двіста міліонів долярів!

Трудноші в одержанні чартеру, коли б і були, то на мою думку знова не такі, щоб їх не можна побороти. Торговельне амер. законодавство, як федеральне, так і стейтове, є під тим оглядом далеко ліберальніше, як законодавство континентальне і — головна річ — воно не кермується в тім напрямі ніякими політичними мотивами, як це часто буває в декотрих державах Европи. Коли були б точно сповнені всі умови, яких в такім випадку вимагає закон, то я не бачу причини, чому саме ми не могли б одержати чартеру на свій український банк.

Сумніви шан. автора, що банковий бизнес наших людей не вистарчив би на вдержання самостійного банку, вяжуться тісно з питанням, якого роду мав би бути цей банк, себто: якими операціями мав би він головно займатися. За далеко вело б займатися на тому місці всіми родами модерних банків, їх вигодами й невигодами і їх операціями. Мені здається, що в нашім випадку приходять для нас під увагу лише або банк торговельний або банк фармерський (маю тут на думці щось в роді континентальних зем. гіпотечних банків). Коли б прийшло до оконечного вирішування, котрий із згаданих банків краще відповідав би потребам нашого господарського життя, то треба було б передовсім вирішити питання, хто в даних обставинах, а ще більше в будуччині, більше потребуватиме: фармері, чи купці, промисловці й ремісники і хто з тих господарських чинників міг би його краще піддержати і причинитися до його скорішого й успішнішого розвитку. Було б тяжко задовольнити одним банком і

Д-р МИКОЛА КОЗИЦЬКИЙ.

До джерел людської психіки.

(Докінчення.)

VI.

Відповідальність людини. — Людська особовість. — Дві відповіди на одно питання. — Душа свідчадом всесвіту в людині.

Здорова людина не доходить в свойому, утаєному гоні до крайної межі, яка загальмовує загальний хід збірного життя; він свідомий поважної гри життєвих сил своєю доцільною льоґікою, всебічним світоглядом і моральною мудрістю підтримує своє власне, а рівночасно колективне істнування людей та свідомо бере на себе частину відповідальности за порядок, змисл і напрям історії людства. Хто однак тратить над собою гальмуючу владу, наосліп кидається в пропасть крайностей і перестає бути відповідальним співучасником власно- і загально-дієвого ходу життя. Велике і невтихаюче змагання суперечних стихій людської душі: сліпих, непогамованих інстинктів, самолюбного гону і містерних внутрішніх функцій моралі і етики, творить життя людини високовнеслим і всерадісно прагним. В щоденному житті стрічаємося з обмеженою скалею духових модуляцій в т. зв. пересічности. Над її правильним живчиком держить свою вразливу руку почасти внутрішній закон душі людини, а почасти важка долоня державного законодавства.

І хоч розгорнений перед нами виднокруг сучасної психольоґії не дає нам жадної вичерпуючої відповіди на основні питання психічного життя, то всетаки розкриває нам брами в новий світ, куди можуть вести незлічимі дороги дальших зусиль психольоґічних студій. Та наразі ці психоаналітичні дані розгортають нам одно важливе питання нашої культури, в якому містяться всі інші, соціяльні, етичні й естетичні конечности життя. Мова про безоглядну суть людської істоти, себто „особовість", з якою звязаний ідеал „людськости" в людині. Чи людина є фантомом, в якому чергуються в химерному порядку ріжні, сукцесивні „я", чи може істнує одно, дійсне, тривке „я" з цілою більш-менш гармонійною повнотою індивідуальних атрибутів? Бо не байдужим є, де себе шукати: чи в „собі", то є в контемпляції і внутрішньому самооглядянні, чи належить вийти з себе і свій особистий світ винести на арену широкого, дієвого процесу збірного життя. Не те саме є: хоронитися в алібі романтичної мрійливости для абсолюту, а навпаки, вдоволятися собою і самому кермуючи ходом зовнішніх річей поносити всю відповідальність за їхній зміст і порядок. Одностороння відповідь на це трагічне питання нас не вдоволить. Життя навчає, що „особовість" в людині здобувається коштом довгої і ванеслої боротьби, яка провадиться рівночасно на двох теренах: власної душі і зовнішнього світа. Викинути цю боротьбу зі себе і перенести її тільки на зовнішній терен життя значить: визнати неістнуючими такі функції, як мораль, совість і т. д., а саме істнування людини звести до машинової конкуренції ірраціональних, психофізичних сил організму. Знов же зануритись у власну глибину, не засягати своєю особовістю зовнішнього нурту річей і не спрямовувати власними поривами історії свойого середовища значить: карловатіти при пні свойого істнування, не розростатися в повновартістеву цілість, не здійснювати сутнього природного покликання людського роду, одним словом не ставати людиною, зглядно переставати нею бути, переходити в так звану французами „deshumanitions".

На нерозвирне зі судьбою людини питання: де відбувається головна драма людини, в її душі чи поза нею, можна дати дві суперечні відповіди, як суперечні є два вище накреслені психольоґічні типи, мрійливого ефеєта Фрайда і ділового змагуна Адлера, як суперечна є лірика кожного людського життя з його сірою, каламутною прозою. У одного чоловіка найповніше життя лежить в інтелектуальному змаганні зрозуміти суть буття, бо тоді він досягає зоряних висот свойого істнінання.

Натомість у другого хвилі дієвого ходу річей викликують найживіший відгомін в його відчуванні життя. Тому в відношенні до цілого людства мусимо признати практичний ідеал життєвої фільософії, що лежить на цілому просторі між людською думкою та її діловим зусиллям. А на цьому просторі над грубою верствою твердих і видимих матеріяльних правд взносяться щораз вище ще інші, незримі полоси безконечного буття. А цей найдальший світ, що тремтить над людськістю чарівним сяйвом ідей, названий в своїй блідій невиразности ілюзією, досягає людина своїм найсубтельнішим і найтаємнішим органом — своєю душею. Заперечити функцію цього органу і ділання на нього тих високо проходячих правд, значить ампутувати людину як цілість, „скоротити" її до фізико-хемічного конґльомерату клітин організму.

Так „скоротив" людину адміністраційним порядком історичний матеріялізм Маркса, вчинивши її тільки числом в реєстрі колективу, з котрим можна робити всякі калькуляційні експерименти. Та в своїй внутрішній суперечности марксисти навіть не завважують наглячого питання, а саме: яку ціну може мати людство як цілість, коли кожна його складова одиниця є великою нулею?

Цьому інвентарному світоглядові завдала науковою дорогою смертельну рану модерна „психольоґія глибин", що ствердила внутрі людини незбагнутий, загадочний світ, несхопний експериментальним розумом, текучий необнятою тяглістю живих, утаєних сил, з котрими жадні насильні експерименти не вдадуться, бо їхня влада розтягається над часом і простором.

одних і других вже хочби тому, що їх система й
поле діяльности, їх операції і цілі до деякої міри
взаїмно себе виключають. Фармер потребує зви-
чайно кредиту довгоречинцевого, забезпеченого
на гіпотеці; капітал є вложений безпечніше, але
оборот його стає повільніший і відсоткова стопа
нижча, а тимсамим і менший зиск. Промисло-
вець, купець або ремісник потребують кредиту
звичайно короткоречинцевого; забезпечення ка-
піталу тут менше певне, зиск більший, але капітал
стає більше рухливий і пружний, оборот збільшу-
ється, відсоткова стопа і зиск вищі. Операції і
діяльність фармерського банку булиб і при най-
кращій організації здержувані ріжними перепо-
нами формального характеру; такий банк не міг
би скоро акомодуватися до витворених обставин,
вповні використати принагідні конюнктури, тому
й розвиток його був би повільніший. Зрештою і
поле його діяльности булоб до певної міри обме-
жене на довгоречинцеві фармерські кредити, які,
здається, моглиб дістати наші фармери і від амер.
банків за приступні відсотки й без визиску. Зга-
дую лише, що одним із головних виборчих кличів
републиканської партії при недавніх президент-
ських виборах в ЗДА була всестороння підпора
фармерів і що на ту підпору вже й взасиґновано
із федеральних засобів около 500 міліонів доля-
рів. Вкінці і з приватно-економічних мотивів я
був би за тим, щоб довгоречинцевих кредитів шу-
кати в амер. банках, а свій власний змобілізова-
ний капітал вложити до підприємства з частим
оборотом і широким полем діяльности, бо лише
там знайде цей капітал можність скорого зросту.

На таке підприємство найкраще годивсяб
банк торговельний. Його недостачі щодо кредито-
вої помочі фармерам булиб зрівноважені кори-
стями, які він приносив би на всіх інших ділян-
ках економічного життя. Крім звичайних, біжу-
чих функцій банкового характеру мусілаб його
діяльність прибрати ширші форми і служити в
першій мірі українським господарським потре-
бам. Звязки з краєвими грошевими й господар-
ськими установами мусілиб бути якнайтісніші, з
початку за посередництвом взаїмних кореспон-
дентів, а відтак, у міру розвитку й поширення ді-
яльности, відкриттям філії у Львові.

Промислу і торговлі, без яких в нинішніх
обставинах наше економічне відродження є май-
же немислиме, у нас так якби не було. Створити
їх і в міру потреби фінансувати, патронувати та
всесторонньо підпомагати булоб для такого бан-
ку надзвичайно широким і вдячним полем діяль-
ности, а вложений капітал і праця принеслиб ве-
ликі успіхи й богаті зиски. І вдержати такий банк
в його початках, — бо в міру зросту його капіта-
лової потенції він вже й сам зумів би вдержати-
ся, — не булоб так надзвичайно тяжко. Треба ли-
ше зі сторони банку безоглядної солідности й ре-
алізму, а зі сторони нашого громадянства трохи
господарської карности. Капітали наших людей,
які лежать по чужих банках, мусілиб бути стяг-
нені, а всі ті, котрі в якімнебудь напрямі потре-
бують і уживають банкової служби, повинніб о-
творити собі в ньому конта і працювати лише й
виключно за посередництвом свого українського
банку. Колиб такий проєкт лише на половину
нам удався, то ми не малиб причин боятися кон-
куренції навіть амер. банків-велитнів. Щойно
тоді ми пізналиб, які великі господарські сили й
можливости ми маємо до розпорядимости, але до-
тепер їх скорше не вміємо, як не хочемо вико-
ристати.

Інж. М. Колтунюк.

В Празі, 4. вересня 1929.

Стала повітряна лінія через Атлянтик.

Інтервю з д-ром Екенером.

Д-р Екенер, директор повітряного корабля „Граф Цепелін“, перед своїм відїздом з Нового Йорку дав американській пресі інтервю, в якому висловив своє цілковите задоволення з тих переговорів, які він вів з американськими фінансовими представниками. Вони вперше виказали поважне заінтересування до справи. Коли справді дійде до фінансування сталої повітряної лінії над Атлянтійським Океаном, то в банковій конзорції будуть брати спільну участь німецькі й американські банки.

Перша лінія через Атлянтійський океан буде складатися з чотирьох кораблів. Перший европейський порт буде в середній Франції, а в Злучених Державах на південь від Балтимори. Кожний корабель буде мати швидкість 130 кільометрів на годину. Відїзд кораблів відбуватиметься що чотири дні. Кожний корабель зможе перевозити 24 пасажири, 10 тон почти та 3 тони посилок. На переведення цього проєкту треба 15 міліонів долярів. Рентовність підприємства буде залежати від заключення довготермінових контрактів з европейськими й американськими почтовими урядами.

Радянська Україна.

Зпоза куліс київської опери.

У київському щоденнику „Пролетарська Правда“ появилося два обширні фейлетони пера А. Гільмана про відносини в київській опері. В них описані численні, неймовірні просто факти грошевих зловживань і надужить адміністрації, далі подані численні факти свідомого, злосливого і систематичного саботування українізації і накінець стверджено тенденцію керманичів опери здискредитувати *українську* оперу фатальними і невдалими постановками декількох опер світового репертуару. Крім того в опері панувала система протекціонізму. В ній творилися навіть спеціяльні посади для членів родини чи для приятелів головного адміністратора опери Уліка і головного режисера Манзія, дарма, що такі посади не були передбачені у пляні ні не були потрібні. Щоби собі представити фінансову господарку в опері вистане навести з фейлетону таке місце:

„Народній Комісаріят Освіти — читаємо там — затвердив кошторис опери на сезон 1928-9 на суму 315 тисяч карб., з яких 143 тисячі карбов. дефіциту мали поповнити дотацією від держави. Сезон закінчили з кошторисом 401 тисяч карб., і дефіцитом 200 тисяч карб. Фінансовій контролі важко було виявити, скільки за минулий сезон відбулося вистав і яку суму вторговано з продажі білетів. Адміністрація і бухальтерія теж цього не знають, бо не було книги зборів. Та й навіщо це знати? Адміністрації від цих книг не пече, а бухальтерії тільки морока. Добрий торг — гаразд, зовсім нічого каса не вторгувала — так само не погано, держава заплатить. В опері була розвинена система авансів. Видавали їх кожному, хто хотів, на суми від 50 до 1000 карбованців і на необмежений час. Богато було випадків, коли видавали вдруге аванс тим особам, що не відробили ще першого. Колиб була авансова книга, то можна булоб виявити загальну суму авансів та тих, хто своїх авансів не ліквідував. А що не було місячних звітів і що касові відомости спізнювалися на кілька днів, то цеж дрібниця, таксамо, як те, що з 22 тисяч карбованців, витрачених на придбання всяких матеріялів, тільки 12 тисяч вписано до витрат, а де поділись матеріяли на 10 тисяч карб. — біг його знає; може вони в театрі, а може й щурі їх поїли.

Бухальтери опери добрі комерсанти! В одному місці зовсім не записали, а в іншому записали з перевищенням. Одно на одно вийде. Купили наприклад, 568 метрів одної матерії, а витратили згідно з записками 659 метрів. Де взялося зайвих сто метрів? Мабуть із неба впали... Дуже богато мануфактури витрачали на нові постави. Вбрання шили з великим запасом „на зріст“. А який це запас, чи лишався він у вбраннях, чи йшов на „висушку і розтрус“ — ніхто не знав. До речі, щодо висушки, то адміністрація опери має великий досвід. За два сезони відписали 1.500 пудів вугілля. З одної партії вугілля в 1500 пудів адміністрація спромоглася відписати на розтрус аж 400 пудів, тобто 25 відс. І взагалі чи личить адміністраторам опери цікавитись якимсь вугіллям. Тому відповідальність за приймання й доставу вугілля з вокзалу поклали на сумління візників. Ну, й брали сумлінно! Ох, ці візники! За два сезони вони проковтнули 2.000 карбованців за розїзди адміністрації по місті. За ці гроші можна булоб автомобіль купити. Їздити трамваєм, очевидно, опері якось не личить. До приватних купців адміністрація опери теж не дуже байдужа. За далеко неповним підрахунком понад 50 відсотків усіх закупок робили у приватників по ціні далеко вищій, ніж у кооперації. Наприклад за 81 метрів тюлю заплатили приватникові 244 карбов., в Соробкопі можна його купити за 130 карб. Киновар купували по 7 карб. 50 коп. за кільогр., а в Соробкопі коштує 3—4 карб. До того користувалися в приватників необмеженим кредитом, а який відсоток брали приватники за свою любезність — не важко вгадати“.

Діялися там, наприклад, ще й такі речі, як те, що касієрка Щербина за два роки обікрала оперу до спілки з бухальтером на суму 20 тисяч карбов. Окружний Київський Виконавчий Комітет установив в опері 120 безплатних місць для ріжних громадських організацій, а адміністрація роздала ще від себе понад 150 безплатних місць і таким чином позбавляла театру що вечора яких 600 карб. прибутку. Словом, відносини в київській опері невідрадні. Але найгірше те, що їх намагалися покривати деякі русотяпські чинники з Народнього Комісаріяту Освіти в Харкові. Коли в опері почалась була вже ревізія фінансової контролі, то з Народн. Комісаріяту Освіти в Харкові прийшла телеграма, щоби ревізію припинити. Та ревізія таки відбулася. Чи від того фейлетону відносини в опері поправляться — не знати.

Залісновання Донецького Басейну.

Донецький басейн незвичайно бідний на ліси. На Сталінщині, наприклад, ліси становлять

тільки 1,6 проц. всієї площі, на Луганщині — 4,2 проц., на Артемівщині — 4,6 відс. Така мала площа ліса відбивається некорисно передовсім на кліматичних умовах цих округ. Тому нар. комісаріят земельних справ при уряді УСРР рішив, залісновати деякі округи Донеччини. Протягом пяти літ передбачується заліснення 30 тисяч гектарів. Крім того береги тамошніх річок мають обсадити деревиною, мають залісити їх спадисті береги, обсадити береги тисячки ставків і залісити яри на площі 35 тисяч гектарів.

Мистецьке життя.

Цього року театральну справу поставлено на Україні доволі широко. Вже устабілізовано сітку державних театрів і засновано українську музичну комедію, жидівський театр т. зв. малих форм, 2 українські переїздні опери, філію театру ім. Франка, а державний жидівський театр рішено перенести з Харкова на Правобережжя. — У Донецькому Басейні засновано великий драматичний театр, що має обслуговувати Артемівську, Сталінську, Луганську та Маріупольську округи. Попри те працюватимуть на Донеччині: українська фільгармонія, театр ім. Заньковецької, перша переїздна опера, театр „Веселий Пролетар“, театр ім. Франка і „Березіль“. — Київська ґрупа українських письменників робить заходи біля заснування Інституту Художньої Літератури. Вона працює тепер над пляном орґанізації Інституту.

Вісти з „Рідної Школи“.

На шкільний рік 1929-30 не признало Міністерство Освіти аж пятьом ґімназіям „Рідної Школи“ (на всіх девять!) права прилюдности, а саме ґімназіям: в Яворові, Тернополі, Чорткові, Городенці й Коломиї, а крім того дівочій учительській семинарії у Львові, вул. Мохнацького ч. 12, найстаршій з усіх семинарій „Рідної Школи“. З добре поінформованих кругів впевняють нас, що міродатними бути тут моменти політичної натури. В справі того масового відібрання права прилюдности школам У. П. Т. виїде окрема делеґація від Гол. Управи Р. Ш. до міністра освіти.

Позбавлення права прилюдности вище згаданих закладів викликало неоправдані й надмірні побоювання серед інтересованої молоді і родичів та перехід молоді до таких закладів українських чи польських, які мають право прилюдности. Не знаємо, чи між тими родичами є й такі, що на загальних зїздах „Рідної Школи“ помпатично заявляють, що школам Р. Ш. права прилюдности не треба!

Дівочі ґімназійні гуманістичні курси Р. Ш. у Львові, що досі були поміщені при вул. Мохнацького ч. 12 і мали пополудневу науку, перенеслися вже на вул. Театинську 10. і мають там науку передполуднем . Тому, що цей приватний заклад дістав вже окреме поміщення, в якім може відбуватися наука рано, а не пополудні, отримає він без сумніву концесію на назву приватної ґімназії, а опісля й право прилюдности.

Важніші персональні зміни в середніх закладах Р. Ш. є досі такі: на місце директора рогатинської ґімназії, д-ра Миколи Чайківського, покликаного на професора математики до Інституту Народньої Освіти (ІНО) в Одесі, став директором тоїж ґімназії д-р Іван Евген Голубович, б. директор української ґімназії в Кіцмані, а тепер професор державної ґімназії в Тарнобжеґу; на місце директора тернопільської ґімназії Іларія Бриковича, що вернув до учительської служби в тамошній державній укр. ґімназії, став директором професор української прив. рогатинської ґімназії, Михайло Кужиль. Спершу іменувала була Головна Управа Р. Ш. директором тієї ґімназії на місце проф. Бриковича д-ра Никифора Гірняка, що має за собою 20 літ солідної учительської праці й був вже раз управителем тернопільської ґімназії. Та Шкільна Кураторія не тільки не затвердила д-ра Гірняка на становищі директора приватної ґімназії Р. Ш., але навіть не позволила йому взагалі учити дальше в тійже школі. Головна Управа „Рідної Школи“ внесла в тій справі до Президії Шк. Кураторії відповідне представлення. Дивно воно, що сьогодні вистарчить звичайний поліцейський донос до політичної влади на те, щоби старшому професорові заборонити учити в приватній школі.

Дотеперішній заслужений директор чортківської ґімназії, Віктор Петрикевич, перейшов на державну службу. На його місце розписано конкурс. Також покидає свій заклад радник Ілля Кокорудз, директор дівочих ґімназійних курсів у Львові.

Після замаху на адміністраційний будинок Сх. Торгів.

Поліція, як повідомляє „Льовскі Курєр Поранни" вела в суботу та в неділю слідство в звязи з замахом на будинок дирекції Сх. Торгів і доконала богато арештувань. З огляду на ведене слідство не подає подробиць.

Той сам часопис довідується, що бомба, яка вибухла при вул. Понятовського в суботу в год. 2. попол., не випала з рук арештованому Терещукові, а лежала підложена вже передтим якимсь невідомим справником, а вибухла в хвилі, коли Терещук переходив і схилився, щоби побачити, що це лежить на землі. Виконавця замаху на будинок дирекції Сх. Торгів досі не арештували. „Ґазета Поранна" з 10. вересня повідомляє, що на будинок дирекції не кинено бомби, а вибух наступив при інших обставинах. А саме до головної касієрки Ротівни зголосився ще в суботу рано якийсь пристойно зодягнений юнак і питався, чи не міг би дістати кільканацять білетів по зниженій ціні для академічної прогульки. Ротівна відіслала його до дирекції. По хвилі він вернув і сказав, що директора не міг найти та просив, щоби касієрка переховала йому валізку на кілька годин. Ротівна взяла валізку та поклала її під столиком, біля якого сиділа Штрайтівна. Після урядування Ротівна пішла до дому й забула про валізку тай не згадувала про неї Штрайтівній. Із найдених останків ствердили — як впевняє „Ґ. П." — що в валізці були матеріяли похожі на вибухові матеріяли, дані до переховання в залізничім маґазині, а саме екразитові набої та сільний квас у фляшинці.

Терещука відставили до судових арештів.

„Ґазета Поранна" довідується, що в справі бомбового замаху на адміністраційний будинок Сх. Торгів політична поліція веде енерґійне слідство, що поступає вперед. В понеділок закінчили переслухувати Терещука та відставили його до суду під замітом злочину з 58 пар. к. з.

Ревізії.

До поданих у попередньому числі „Діла" ревізій в українських інституціях, треба ще додати, що в неділю 8. вересня передполуднем перевела політична поліція ревізію в Ревізійнім Союзі при вул. Словацького 14. Поперекидали всі книги й папері. Ревізія не минула й „Сільського Господаря".

Китай і СРСР.

Гостра заява Літвінова проти китайського уряду.

Радянська телеґрафічна аґенція публікує інтервю з виконуючим обовязки народнього комісаря закордонних справ СРСР, Літвіновим. Літвінов зазначив, що досі ще нема відповіди китайського уряду на останню радянську ноту, а це вказує, що або китайський уряд сам не хоче мирного полагодження конфлікту або зовнішні й ворожі Радянському Союзові впливи стоять цьому на перешкоді. Далі Літвінов зазначив, що Китай протягом 5 літ спільної управи східно-китайською залізницею одержав 48,5 міліонів золотих карбованців. Неуґрунтовані обвинувачення проти радянської частини управи залізниці, які зробив американський дорадник китайського уряду, є вимовним виразом гарячого бажання заінтересованих імперіялістичних кругів усунути можливість полагодження радянсько-китайського конфлікту.

Нарешті Літвінов заявив, що понад 2.000 радянських горожан перебуває серед страшних умовин по концентраційних таборах в Манджурії, десяткам інтернованих відрубують без суду голови. Китайські війська далі обстрілюють радянське військо. Одначе радянський уряд не піде на провокації нанкінських ґенералів і не дасть себе одурити пацифістичними деклараціями їх представника в Женеві. Радянський уряд лише збільшить заходи, потрібні для охорони держави та привернення її порушених прав.

Справа австрійських репарацій.

„Праґер Таґеблят", орган чехословацького міністра закордонних справ, повідомляє, що Мала Антанта в Газі поставила домагання, щоби рівночасно з переведенням пляну Юнґа остаточно зліквідовано також репараційні зобовязання Австрії, Угорщини та Італії. Чехословацькі делеґати виступили з пропозицією, щоби репараційні зобовязання Австрії просто счеркнути; на користь такого розвязання справи висловилися також інші держави, як Франція, Польща та Югославія. Чехословацька делеґація мотивувала своє внесення тим, що треба дати Австрії полекші в інтересі господарської та фінансової консолідації всеї центральної Европи. Австрія для своєї консолідації конечно потрібує позички, одначе не може її одержати без полагодження справи своїх репараційних зобовязань.

Клюби лівиці зголосять заяву недовіря для уряду.

Розвязання сойму?

На днях відбудуться політичні розмови між провідниками соймових партій і маршалком сойму Дашинським. Марш. Дашинський після поінформування у компетентних чинників пояснить, які справи будуть предметом нарад на конференції 16. вересня. В минулу суботу відбулися інформаційні збори трьох клюбів польської лівиці: ППС, Визволеня та Строніцтва Хлопского. Зазначували, що треба зміряти до якнайскорішої баталії з урядом, а саме зголосити заяву недовіря для уряду, що в наслідках доведе до розвязання сойму. В колах польської лівиці кажуть, що теперішня політична конюнктура найкраще надається для переведення нової виборчої кампанії, яка, на думку лівих, принесе їм успіх. До понеділкової конференції лівиця не привязує більшого значіння; кажуть, що вона має дати урядові ще один атут, що уряд хотів співпраці з парляментом, одначе цей від неї усунувся.

Промова Штреземана на згуковій фільмі.

На засіданні Ліґи Націй Штреземан виголосив промову, яку зняли на згукову фільму. Штреземан торкнувся м. і. справи національних меншостей, домагався реформи дотеперішніх метод полагоджування справ національних меншостей, одначе не поставив оконечного внесення, яке приневолило би Ліґу Націй наново докладно розглянути цілу проблему національних меншостей. В справі Злучених Держав Европи Штреземан ствердив, що бачить великі можливости здійснення цієї ідеї, одначе лише під господарським оглядом.

Опісля італійський делеґат Шіяльоя заявив, що італійська делеґація підпише факультативну клявзулю статуту постійного трибуналу міжнар. справедливости в Газі, що торкається обовязкового порішування всіх конфліктів правної натури шляхом розему.

Завзяті бої на Дал. Сході.

Райтерове бюро повідомляє з Муксдену, за урядовими китайськими джерелами, що більшовики заатакували в минулу пятницю китайські збройні лінії в Манджурії та стрінулися із сильним відпором китайців. Бої йшли цілий день. По обох боках богато вбитих і ранених. Вкінці китайці пішли до протинаступу та відперли більшовиків. Також на південно-східн. фронті у Манджурії йдуть завзяті бої. Більшовицькі літаки кинули кілька бомб на поїзд, що їхав біля стації Поґранічная. Літаки бомбардували також місто та спричинили пожежу на залізничому двірці й у сусідніх домах. Люди ховалися по пивницях. Усетаки є чимало вбитих. По останнім вістям артилерія обстрілює місто; огонь охопив місто в кількох місцях. Урядово повідомляють, що після 2-денних нагальних боїв Поґранічную заняли більшовики, одначе китайці вечером виперли їх знову.

Вальдемарас виїхав із Женеви.

Бюро Вольфа повідомляє з Ковна, що премієр Вальдемарас вернув із Женеви у Ковно 9. вересня з обома своїми адютантами.

Страйк деревних робітників.

Деревна фірма „Анґльо-Юроп Компані Лімітед" у Вигоді (пов. Долина) не додержала умови з деревними робітниками, тому дня 5. вересня застрайкувало 450 робітників. Робітники зажадали від згаданої фірми, щоби перевела з ними нові переговори, а передовсім, щоби додержала умову, яку заключено ще в січні ц. р. Управа фірми не згодилася на домагання робітників, а робітники не послухали візвання вертати до праці, тому згадана фірма оголосила льокавт, наслідком чого около 450 робітників остало без праці.

Страйк у Стрию.

Дня 5. вересня застрайкувало в фабриці вертничих знарядів фірми Перкінс і Здановнч у Стрию 70 робітників. Вони зажадали управильнення платень згідно з умовою, заключеною в жовтні 1922 р.

НОВИНКИ

— Просимо всіх наших передплатників вирівнати н е г а й н о свої залеглости, бо з 15. ц. м. безумовно здержимо дальшу висилку часопису. Адміністрація.

— **Програма Освітнього Конґресу,** що заповіджений на 22., 23. і 24. вересня, представляється так: 22. IX. 1929 (неділя) год. 12.30 (саля Лисенка, вул. Шашкевича 5) відкриття Конґресу й 1-ше загальне засідання; попол. відвідини виставки українських видань в салях Нац. Музею. — Дня 23. IX. 1929 (понеділок): секційні й підсекційні засідання; початок для всіх в 9. год. рано. (Точні друковані інформації можна буде отримати при вході на салю); год. 19.30: вистава „Запорожець за Дунаєм" і „Вечерниці" у Вел. Театрі (подробиці в афішах). — Дня 24. IX. 1929 (вівторок) перед пол., евентуально ще секційні засідання; 12. год. закриття Конґресу (саля Лисенка, вул. Шашкевича 5), по пол. відвідини одної з львівських читалень; год. 21.: Комерс. — Кожний учасник Конґресу складає 5 золотих на покриття коштів, звязаних з Конґресом; селяни й акад. молодь складають по 2 зол. Карти вступу видає секретаріят від 15. ц. м. Письменні привіти й телеграми слати на адресу Секретаріяту: Товариство „Просвіта", Львів, Ринок 10. — **За Конґресовий Комітет: Д-р Іван Брик,** вр., голова, **Максим Брилинський** вр., секретар.

— **„Більшовики перейшли Збруч!"** Така вістка рознеслася по Борщеві дня 5. вересня ц. р., коли війська КОП-у і поліція стали поспішно вантажитися в авта і виїзджати в напрямі Збруча, віддаленого від Борщева на 14 км. Рівночасно зі Скали, що лежить над самим Збручем, стали запитувати телефоном Борщів, що в Борщеві діється, що військо зі Скали вимашерувало на Борщів. Повстав небувалий рух і зацікавлення, а поставлене на ноги військо, як опісля ми довідалися, стало окрилюючим від півночі і заходу маршем „наступати" на село Підфилипє, положене на Збручі, в прямій лінії на схід від Борщева. Так також перебуло ніч, окруживши густим ланцюхом село від галицького боку. Щойно на другий день прийшло виясненя цієї тривоги. Вчинив її мимовільно посесор фільварку в Підфилипю — Шапіра, до якого, у цілком невізитовій порі, зголосилося двох „джентельменів" підозрілої поверховности, що, показавши револьвери, попросили пана Шапіру, щоби він їм за кілька годин виніс в умовлене місце 500 дол. Близькість кордону і таке, будь-що-будь дивне бажання незнайомих, трохи поденервували пана Шапіру і він дав знати про цю візиту до станиці КОП-у, а звідтам телефонами пішло дальше і зрушило цілу околицю. Згаданих „джентельменів" досі не вдалося слідчим органам віднайти. — Мимохіть пригадується казка Руданського про жида, за яким гнало 100 вовків.

— **О. митрополит Андрей Шептицький** цього тижня, як нас повідомляють, нікого приймати не буде, що подаємо до відома інтересованих цією дорогою.

— **Катастрофи.** Страшний цикльон лютував на острові Люзон. Багато домів знищених, ще більше дерев вирваних з корінням, а 150 людей убитих. — В Неаполі завалилася стара двоповерхова камениця. 6 осіб убитих, 18 тяжко ранених. — В Румунії, в околиці Кампіні, горить копальня нафти. 5 осіб згоріло, 8 тяжко ранених.

— **Львівська хроніка.** Гостина кількох непевних типів в Емануїла Ціґлера при вул. Вільній 7 дня 8. вересня закінчилася тим, що пропала касетка з векслями і срібним годинником вартости 10.000 зол. — З помешкання О. Суперляка забрали книжочку Почтової Каси Ощадности на 350 зол. і деякі річи, а в К. Цапової дві пари черевиків і золотий ланцюшок з медаликом.

— **Сніг.** З цілого краю приходять вісти про значне охолодження температури. Причиною того є холод, який обняв майже цілу Европу, головнож її часть від Атлянтику по Урал. У західній Галичині температура впала дуже нагально, а в неділю вечером було 9 степ. Цельзія. В Закопанім лютувала в суботу буря з градом, а в неділю впав там сніг і вкрив усі верхи гір.

— **Український театр** під дир. І. Когутяка виїде на кілька вистав до Румунії. Склад трупи побільшено до 35 людей. Репертуар історично-побутовий, власна орхестра.

— **Навкучилося жити** Едвардові Іванишинові, 23-літньому кельнерові реставрації гостинниці Жоржа у Львові і тому стрілив собі в голову на Личаківськім цвинтарі. Одначе вибрав собі невідповідний день, яким є неділя, бо люди, які відвідують цвинтар, відібрали від нього револьвер, з яким кельнер не вмів обходитися. — В іншому місці Личаківського цвинтаря невідома жінка напилася карболевого квасу. Обоїх відвезено до шпиталю.

— **Новий югословянський правопис.** Югословянський міністр освіти Максимович дав у своїм

експове почин до створення спільної азбуки для Сербії та Хорватії. Хоч як це неймовірно, а таки воно так: амостійна держава з одноцільною національністю має досі дві ріжні азбуки: кирилицю в Сербії та латинку в Хорватії та Словенії. Ця спадщина доби, коли один нарід був поділений кордоном на дві частини, тріває й досі в малих ріжницях мови. З почину нового міністра освіти найкращі дослідники мови з Білгороду, Загребу та Любляни підготують новий правопис, який буде обовязково заведений ще цього року в школах.

— Залізна корона. Римський кореспондент еспанського денника „Геральдо де Мадрід" подав звістку, що папа Пій XI. має намір коронувати італійського короля залізною короною з Монзи. Цю корону вважають реліквією, тому, що вона має буцім-то в собі цвях з хреста, на якому розпяли Христа. Цією короною коронували папи, починаючи від Карла Великого, 34 королів Льомбардії. Її це вклав собі сам на голову Наполеон у 1805 р. у соборі „Нотр Дам" у Парижі. Папа мав висловити ще думку, що якби італійський наслідник престолу заручився з бельгійською княжною, тоді він готов сам дати їм шлюб.

— Історія з килимом. Варшавський денник „АВС" приносить новий причинок до нашумілої історії з килимом короля Яна Собіського, який мав бути проданий його власником, графом Браніцьким, чужинцям. А саме: адміністрація майна Браніцьких видасть небавком комунікат, який розсіє всі невірні чутки про цей килим. У першій мірі має бути стверджено, що цей килим не був ніколи Яна Собіського, отже не здобули його від турків під Віднем. Далі: він не є історичною національною памяткою і його не торкається закон про охорону історичних памятників. Врешті, що гр. Браніцькі винні за податки не 2 міліони зол., а всього 350.000 зол. і мають цю суму заплатити протягом 5 літ. Одним словом: з тижневих принціпіяльних статтей усієї преси, що рішала проблему „історичного килиму" і била на трівогу, щоби його не видати чужинцям, має лишитись як правда тільки такий факт: графи Браніцькі мали килим і хотіли його продати: графи Браніцькі мали довги за податки і хотіли їх сплатити. Уся решта поезії доспівана мабуть тому, що цього року святкують роковини Собіського, а Кара Мустафа мусів мати під Віднем якісь килими.

—Самостійне громадянство для жінок. У Женеві закінчився міжнародній зїзд жінок з вищою освітою. Він рішив звернутися до Ліги Націй з домаганням, щоби вона дала почин до реформи законів усіх держав щодо громадянських прав замужньої жінки. Жіноцтво домагається, щоби права громадянства жінки підлягали таким-же нормам як і права мущини. Вихід замуж за чужинця не повинен потягати за собою втрати одного громадянства або придбання автоматично другого, яке має муж. Жінка повинна мати право приняти нове громадянство, навіть коли вона замужня. Французькі, голяндські, швайцарські й еспанські юристки підготовили проект міжнародньої конвенції в цій справі і вона стане предметом дискусії на весняній сесії Ради Ліги Націй.

— Надзвичайні загальні збори Українського Протиалькогольного Т-ва „Відродження" відбудуться дня 24. вересня 1929 р. в 4-ій год. попол. в салі Академічного Дому при вул Супінського ч. 21 з таким порядком: 1) Відчитання протоколу з попередніх загальних зборів, 2) Звіт з діяльности уступаючої Головної Ради. 3) Організаційний реферат. 4) Вибір нової Головної Ради. 5) Внески і запити. На випадок неприявности означеного статутом числа членів, відбудуться Надзвичайні Загальні Збори в 5-ій год. пополудні з тим самим порядком дня. Всіх симпатиків протиалькогольного руху проситься теж взяти чисельну участь. — **Головна Рада Т-ва „Відродження".**

— На відпочинок до поліційних арештів в неділю пішов Іцко Гольдфенбайн Ляйзор за те, що приїхав до Львова на гостинні виступи з села Пучини, пов. Рудно, і на перший випадок незручно ошукав Филипа Фрідмана на 300 зол. — Знова Станислав Палюга позичив кусень заліза від підприємства державного скарбу, яким незадоволився і пішов оглядати до Бриґідок ще залізні палички в вікні, чи вони йому не придадуться. — Маркус Стремпель, 17-літній хлопець, за те, що пізним вечором ходив за дівчиною, а Володислав Косік, монтер зі Знесіння, тому, що сам вправляв на знесінських горбках і не хотів зголоситися до війська.

— З „Львівського Бояна" повідомляють, що хорові проби почнуться вже сьогодні, у вівторок 10. ц. м., в 7-ій год. вечором і будуть відбуватися кожного вівтірка і пятниці від год. 7. до 9. вечором в льокалях Т-ва (мала саля ім. Лисенка). Новим членам дуже раді!

Фахове шкільництво для дівчат.

До фахово-доповнюючої дівочої школи у Львові, удержуваної товариством „Рідна Школа", приймається дівчат, що покінчили 14-ий рік життя, найменше IV. класу всенародньої школи та бажалиб працювати в кравецтві або модярстві. Школа істнує вже 7 літ і виховала ряди українських ремісничок, що працюють над скріпленням рідного промислу як кравчині або інструкторки шиття і крою з доручення товариства „Труд", „Союз Українок" і ін. Наука треває три роки. Учениці, яким не довелося скінчити семинарії чи гімназії, а які мають по кілька кляс середньої школи, можуть здавати до II. або до III. кляси фахово-доповняючої школи.

В цім шкільнім році буде ведена також і підготовляюча кляса для менше підготованих, чи молодших, якщо зголоситься відповідне число учасниць. Також термінаторки: ріжнички, фризієрки, гаптярки і т. д. можуть бути приняті.

Наука відбувається 3 рази тижнево, а у вищих клясах по 4 рази тижнево в пополудневих годинах. В школі вчать з теоретичних і загальнообразуючих предметів: релігії, української і польської мови, історії, географії, громадянства, рахунків і гігієни, а з фахових предметів: книговодства, товарознавства, шиття білля, суконь, крою, господарства, варення, печення з практичними вправами в кухні. Як предмети надобовязкові ведуться: руханка, спів, килимкарство, німецька або французька мова. Школа має свою власну сцену. Що-року дають учениці сценічні картини та концерти з нагоди національних свят і познайомлюються з підготовкою та уладжуванням сценічних вистав.

Перед полуднем учениці термінують у кравчинь, модярок і ін. Кожна ремісничка обовязана посилати своїх термінаторок до фахово-доповняючої школи, яку вибере собі учениця або її родичі. Без укінчення школи термінаторки не можуть визволюватися.

Школа має концесію і дає ті самі права на визволення, що й державні фахово-доповняючі школи. Учительські сили кваліфіковані. Всі українські термінаторки повинні вписатися тільки до „Рідної Школи". Всі українські ремісники обовязані посилати своїх термінаторок до своїх шкіл!

Ученицями займається „Комітет суспільної опіки над ремісничками". Члени комітету провірюють відносини, серед яких живуть учениці, поручають ліпші станції, коли зайде потреба, гуртують учениць в неділі та свята на спільні гутірки, товариські сходини й виклади. Зокрема йдуть праці над заснованням бурси для ремісничок.

Вписи до школи відбулися від 29. серпня до 2. вересня в шкільній домівці при пл. св. Юра ч. 5. Вписове 5 зол., шк. оплата 3 зол. місячно. Незаможні учениці одержують знижку. Початок науки зачався 3. вересня. Ближчі інформації подає управа школи.

Зі спортового життя.

Україна — Польонія (Перемишль) **4:1 (0:1).**

Коротку замітку про перемогу України над безконкуренційним мистцем І. групи львівської А-кляси, Польонією з Перемишля, подали ми вже у вчорашньому числі. Нині обмежимося до перегляду самого ходу гри.

Передовсім слід завважити у грачів України відрадний обяв, а саме, що вони вже видержують темпо до самого кінця гри. Минулого року (і ще цього року на весну) Україна грала звичайно першу половину змагань, а на другу вже не ставало духу і це було часто причиною фатальних вислідів. Друга замітна ріжниця в теперішнім способі гри України — це понехання комбінації наповерек грища в користь гри „вперед" до воріт противника. Цей другий спосіб гри може не такий ефектовний, зате більше продуктивний і він рішає про перемогу. Здається, що якби Україна на весну цього року на змаганнях з Ревероюю і Гакоаґом у Станиславові була приноровила цей спосіб гри „на фор", замісць в нескінченість тупцювати під воротами противника, то нині булаб мала титул мистця львівської А-кляси. Всеж таки краще пізно, як ніколи.

В першій половині змагань Польонія, граючи з вітром, натискає, одначе завдяки добрій обороні України здобуває лише одного ґоля, запропащуючи кілька певних позицій. Такого самого пеха має й Україна, бо Кобаяр кілька разів стріляє поза ворота коло самого стовпця. В другій половині Україна опановує цілком грище, а її блискавичні атаки просто оголомшують противника, який обмежується до хаотичної оборони. Напад України починає грати на Кобаяра, який в коротких відступах часу стріляє три ґолі, не марнуючи ні одної позиції. Четвертого ґоля стріляє ефектовно Лисик. Загально треба сказати, що всі грачі України грали з запалом і причинилися до гарної перемоги над противником, який був певний побіди.

До цего часу Україна грала з Польонією тричі і кожним разом програвала (3:1, 4:2, 2:0). Тому тим більшу вартість має передучорашня побіда.

Наколесники „України" при праці.

Секція наколесників Спорт. Т-ва „Україна" уладила довшу прогульку з метою пропаганди українського наколесництва. Прогулька тревала від 5. до 26. липня ц. р. Напрям прогульки вів через Львів, Миколаїв, Стрий, Долину, Калуш, Станиславів, Надвірну, Делятин, Ворохту, Кути, Косів, Заболотів, Коломию, Городенку, Заліщики, Чортків, Бучач, Галич, Стрий, Дрогобич, Турку, Самбір, Львів. Простір перебутої дороги виносить понад 1.600 км. Прогульку поділено на 14 етапів. З причини сильних вітрів та безнастанно падаючих дощів учасники прогульки були змушені задержатися 4 дні в Ляхівцях коло Богородчан і 2 дні в Пядиках коло Коломиї. З сімох зголошених прибуло на старт чотирьох, але в дорозі відпало двох, так, що прогульку укінчило двох, а саме: Мороз Р. і Яримович Я. Учасники прогульки почувалися знаменито. За гостину й опіку в часі прогульки складають нашим громадянам цею дорогою найщирішу подяку.

Заповіджена стріча секції наколесників С. Т-ва „Україна" і У. К. Н. при „Соколі" у Станиславові відбулася 18. серпня в Стрию. З огляду на час вакацій „Україна" вислала тільки своїх делегатів у числі пятьох наколесників. Від У. К. Н. при „Соколі" в Станиславові „Україна" одержала памятковий прапорчик. Щоб запізнатися ближче зі станиславівськими українськими наколесниками, уладить секція наколесників С. Т-ва „Україна" в найближчому часі прогульку до Станиславова, про що буде повідомлення в пресі.

X. ЗАПОРІЖСЬКІ ІГРИЩА 1929.

Перші краєві змагання у плаванню

відбудуться у Львові на ставі „Світезь" дня 12. ц. м. в 3. год. пополудні. Змагання відбудуться в таких конкуренціях: І. Жінки: 50 м. стилем клясичним, довільним і горілиць. II. Хлопці до літ 17: 50 м. стилем довільним і клясичним. III. Мущини: 100 м. стилем клясичним і довільним, 50 м. горілиць, 400 м. довільним, гінці 4x50. IV. Скоки. — Технічне переведення змагань доручено Українському Студентському Спорт. Клюбові у Львові. Зголошення прохаємо пересилати до дня 11. вересня на адресу: **Е. Жарський, Львів, Декерта 24, І. пов.** — Закликаємо всі наші спорт.-руханкові т-ва краю, як також всіх нестоваришених аматорів-пливаків, станути до цих змагань. Наше львівське громадянство запрошуємо до якнайчисленнішої участи.

Рада Українського Спортового Союзу.

З музики.

Успіх українських композиторів у Празі.

Вже в минулому році згадували ми про великий успіх, який мали на річній продукції пражської консерваторії д-р Нестор Ніжанковський своїм тріом на фортепян, скрипку і віольончельо та Микола Колесса своєю „українською суітою" на симфонічну орхестру. Також і цього року на композиторському вечорі державної музичної консерваторії в Празі виступили з власними творами: Микола Колесса (ученик майстерської школи проф. В. Новака) з фортепяновою суітою (Passacaglia Scherzo e Fuga), яку виконав І. Ермль і Зиновій Лиско (який у цьому році закінчив майстерську школу у проф. Й. Сука) із смичковим квартетом у виконанні Ондржічкового квартету.

Нашому громадянству буде цікаво познайомитися з незвичайно прихильними голосами чеської критики, яка й цим разом видвигнула українців на перший плян. І так у часописові „Село" (Venkov) з 6.VII. Отокар Шоврек пише між іншим ось що: Розмірно найбільш важливими працями заступлені були на тому вечорі Микола Колесса і Зиновій Лиско. Перший у Пассакалії, скерцу і фузі, другий у двочастинним смичковім квартеті зраджують талант з виразним богацтвом думки, вмілою роботою і будовою твору, та оба вміють надати свому музичному виразові внутрішнє оправдання. Колесса видається у своїм тричастиннім творі більш мужеським і виказує більше архітектонічного змислу. Навпаки Лиско: він більше співучий в лініях та зріліший і більш ріжноманітний у роботі. Варіяції з його квартету, переконуючі про знамените опанування камерального чотироголосся, були найбільш цікавими і важними хвилями того вечора.

Відомий композитор і теоретик К. Габа так пише в „Чесько-словенській Републиці" з 4.VI. ц. р.:

„Симпатичну увагу звернули на себе М. Колесса і Ю. Срика з майстерської кляси проф. В. Новака. Твір Колесси свідчить про значно розвинену композиторську техніку, дозрівающий змисл для форми та плавкість вира-

зу при добрім веденні і впливі свойого учителя.

З майстерської школи Й. Сука дебютовав З. Лиско смичковим квартетом. Лиско є уважливим та бистроумним учеником свойого учителя. Учиться на своїм взорі, одначе у виразі широ шукає доріжки для увидатнення власного інвенційного фонду. Свідчили про це головно гарні варіяції з широким віддихом та повні природного настрою.

В короткій замітці в „Народних Новинах" з 5.VI. ц. р. рецензент С. Г. пише: „Звернули на себе увагу особливо українці: М. Колесса фортепяновою сюїтою у знаменитім виконанню І. Ермля і З. Лиско смичковим квартетом, який довірено зрілому умінню Ондржічкового квартету".

В „Чеському Слові" з 11.VI. ц. р. пише музичний рецензент (— la): „Найвище цінив би я М. Колессу, якого суіта свідчить про визначний змисл для звукової й архітектонічної сторони твору. Добре звучав і смичковий квартет Лиска, хоча безпосередні впливи учителя були надто сильно помітні".

Вкінці критик у „Народній Політиці" з 5.VI. ц. р., згадавши похвально твір Колесси, пише про квартет Лиска і запримічує, що твір цей намагається найти поглиблений та дискретний настрій, зраджуючи майстерську школу Й. Сука.

Слід іще зазначити, що квартет Лиска виконано опісля вдруге до радія. Як мені відомо, то учитель Лиска п. Сук мав про той квартет висловитися так: Колиб такий твір написав прим. Гіндеміт (визначний німецький композитор-модерніст), то про нього говорив би цілий світ. Але що це написав якийсь там невідомий українець, тому твір його перейде без ширшого розголосу.

Отже безумовно цінне признання строгої чеської критики і проф. Сука подає молодим нашим композиторам якнайкращі вигляди на будуче, а нам справляє щиру радість та втіху з приводу їх гарного успіху.

Подав: **В. Барвінський.**

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ:

Проф. Сергій Шелухин: **Звідкіля походить Русь.** Теорія кельтського походження Київської Руси з Франції. Прага, 1929. Стор. 128. Форм. 4°. В додатку орієнтаційна карта Европи з часів Юлія Цезаря.

Іван Брик: **Міжнародній Зїзд у справі народнього мистецтва в Празі.** Відбитка з науково-історичного журналу „Україна". Київ, 1929 р.

Іван Левицький: **Популярна наука гармонії.** Львів, 1929. Стор. 92. Формат 8°.

Новий каталог книжок для школи і дому. Видавництво „Рідної Школи", Львів, 1929. Стор. 32. Формат 8°.

ЖУРНАЛИ:

„Жіноча Доля", двотижневик для українського жіноцтва. Рік V., Коломия, 1 вересня 1929 р. ч. 17.

„Нова Хата", журнал для плекання домашньої культури. Рік вид. V. Ч. 10. Львів, вересень 1929. Зміст: У. Кравченко: Noli me tangere; І. Гургула: Про витинанки; А. Ж. О.: Скит Манявський; М. Фуртак: Школа й самоосвіта; О. Федак-Шепарович: Париж-Берлін; С. Ч.: Кустарно-промислова кооперація України; Ер. Ремарк: На заході нічого нового; Ріжні вісти; Моди; Роботи; А. Свєнціцька: Характер одягу давних народів; Промислові школи; Приписи; Н. Гарін: Діточі літа Тьоми; Ілюстрації.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр:

Вівторок, 10-го вересня, г. 7·30 веч. „Лекше перейти верблюдові". Виступ А. Венгерка.

Середа, 11-го вересня, г. 7·30 веч. „Лекше перейти верблюдові". Виступ А. Венгерка.

Малий Міський Театр:

Вівторок, 10-го вересня, г. 7·30 веч. „Пан Лямбертіє".

Середа, 11-го вересня, г. 7·30 веч. „Пан Лямбертіє".

Кіна.

Аполло: „Голубиця" (Норма Тальмедж).

Кольосей: „Чортівський плай" і „Івасеві заручини".

Лев: „Капітан королівської гвардії (Рамон Новаро).

Люна: „Моряки та білявки".

Марусенька: „Распутін — загибіль Росії".

Оаза: „Три пристрасти".

Палас: „Останній син".

Пан: „Цар Іван Грозний".

Пасаж: „Долина тривоги", американська комедія та Ґомонтів тиждень.

Стилеве: „Батько Сергій" (Мозжухін).

Фатаморгана: „У вирі Парижа" (Ліді Пуговер).

Химера: „Мати чи дочка?"

Утіха: „Батьку!" (Кап. Сорель і його син).

Програма радіо.

Вівторок 10-го.

Варшава (1411,7). 18·00 Концерт.
Познань (334,8). 20·00 Концерт органів.
Гельсінгфорс (221,4) 19·15 Скрипка.
Бреслав (253) 20·30 „Сучасна музика".
Ляйпціг (259) 16·30 Концерт солістів.
Загреб (307) 20·30 Концерт з Люблянн.
Льондон (356,3) 21·00 Сонати. 22·15 Сопран і тенор.
Штудгарт (360) 20·00 Оркестра Фільгармонії.
Берн (403) 20·30 Веселий вечір.
Берлін (418) 19·00 Легкий концерт солістів.
Стокгольм (436) 20·00 Концерт.
Рим (441) 21·00 „Любовний напиток", опера Доніцетті.
Лянгенберг (473) 21·00 Камерний концерт.
Прага (487) 21·00 Популярна музика. 22·20 Музика до танців.
Мілано (501) 20·30 Радіоквартет.
Відень (516,3) 20·00 Концерт інструментальний.
Рига (525) 19·00 Симфонічний концерт.
Мюнхен (533) 18·00 Музика на два фортепяни.
Будапешт (550) 20·00 Старі мадярські оперетки. 21·45 Циганська капеля.
Київ (800) 19·30 Концерт.
Москва (825) 15·30 Стара й нова музика.
Ковно (1935) 20·20 Вечірня музика.
Ленінград (1000) 19·30 Концерт з студії.
Харків (1304) 19·30 Військовий концерт.
Париж (1725) 21·35 Концерт.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

„Вертеп Наших Днів" Галактіона Чіпки і Ле-ле. 115 37—?
Перемишль, середа 11.IX.
Добромиль, четвер 12.IX.
Самбір, пятниця 13.IX.
Старий Самбір, субота 14.IX.
Турка н/Стр., неділя 15.IX.

Український Театр під дирекцією П. Карабіневича. 93 33—?
Кремянець:
Середа, 11.IX. „Осінні маневри".
Четвер, 12.IX. „Барон циганів".

Наддніпрянський Хор Котка
Дрогобич, вівторок 10.IX.
Борислав, середа 11.IX. 228 20—?

В четвер дня 12.IX. ц. р. в год. 7. вечером відбудеться в домівці українського товариства **відчит д-ра Ол. Барвінського п. н.: Нові засоби лічення туберкульози; охоронні та лічничі щеплення; щіплянка Фрідмана.** 1-1

Чистий дохід із студентського концерту який відбувся дня 25. серпня 1929 в Калуши розділено слідуючо: 50 зол. на Т-во Прихильників Освіти, 10 зол. на „Рідну Школу", 24 зол. на політ. вязнів, ці останні вислано чеком П. К. О. на конто „Діла". Решту 4·50 дол. зложено на щадничу книжочку в П. С. К. Калуш. 480 1—1

Збірковий комітет для переведення збірки в „Дн Студента" взиває українське студентство Львова і повіту взяти участь у збірці дня 15. вересня н. р. Зголошуватися щодня від 9.IX. до 14.IX. в год. 12-13 у дижурного комітету в канцелярії Т-ва Прихильників Освіти у Львові вул. Супінського ч. 21. Також зголоситися в суботу 14. вересня між год. 14·30—15·30 по відбір легітимацій, пушок, відзнак і шпильок. — За збірковий комітет: Володимир Янів голова, Богдан Ластовецький секретар. 882 1-2

Засідання Виділу Тов. Українська Захоронка у Львові відбудеться в середу дня 11. ц. м. о год. 6-ій веч. в домівці при вул. Руській ч. 3. Просимо всіх членів Виділу прибути. Олена Гординська голова, Ст. Филипович секретарка. 482 1—1

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

БІЖУТЕРІЮ, ЗОЛОТІ і СРІБНІ ВИРОБИ продає за готівку і на рати від десятків літ у цілім краю знана фірма **Іван Зельтенрайх**, Львів, пл. Марійська ч. 5. Купую бриланти, золото, срібло, плачу найвищі ціни. 191 9-?

МЕБЛІ НА РАТИ! готівкові ціни, також тапіцеровані меблі, власного виробу — найдешевше в **Доротеум** Льва Сапіги 34. телеф. 15-01. 44 6 ?

ФУТРА оказійно продає і приймає до продажі: „**Універзум**", Львів, Пасаж Міколяша. 311 10—?

ПОШУКУЮ рутинованого кандидата адвокатури — місце сейчас до обняття. Д-р С. Брикович, адвокат Тернопіль, вул. Тарновського ч. 7. 1 поверх. 481 1-3

ФОРТЕПЯНИ першорядних заграничних фабрик, найновіші моделі, найнищі ціни в нашому складі, можливо найдешевше — продає: ГАНАК, вул. Пілсудського ч. 21. перший поверх. 426 5—10

НОВА КАМЕНИЦЯ з городом, 15 літ вільна від податків, вул. Личаківська при трамваю, 3 покої кухня вільні, сім тисяч золотих річний чинш, за сім тисяч долярів — готівкою, пять — продам. Ігнат Куркова 24. 488 1-1

УЧИТЕЛЬКА, старша, здорова, лагідної вдачі, музикальна, досить добре ситуована — вийде заміж за старшого, інтелігентного мущину. Зголошення до Адміністрації під „Родинне щастя". 487 1-1

ФУТРА всілякі, виконує старанно, гарно, совісно, догідні сплати, Робітня футер Карла Шірера Сенаторська 10 (бічна Романовича). 485 1-10

ОКРУЖНИЙ СУД в Тернополі звільнив від конфіскати історичну повість Андрія Чайковського „ДО СЛАВИ" яка вже в розпродажі і коштує 4 зол., в оправі 5 зол. В-во „Чар-Зілля", Тернопіль вул. Міцкевича ч. 41. 479 1-1

ПРИЙМУ на мешкання з удержанням ученицю. Піскова ч. 4. Худишова. 478 1—2

ГАРНИЙ покій для двох осіб до винайняття, вул. Св. Антонія ч. 3. II. пов. від 2—5 год. 458 3—3

ЛЬВІВСЬКОГО хлопця на практику прийму до галянтерійного склепу „Geneva", Ринок, ч. 37. 476 2—3

ТЕОДОР ПЕТЯХ, уроджений 1901 р. в Лютовиськах, уневажнює згублену військову книжку, видану П. К. П. Самбір. 472 2—2

МОДНІ бранзолетки, також іншу біжутерію поручає дешево Домбровскі-Розважевскі, Львів, (Готель Жоржа), Тел. 27—29. 190 9—?

Присилайте передплату!

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

ЛІКАР
Д-р мед. Богдан Недільський
розпочав дня 5. вересня лікарську практику в Заболотові,
дім п. І. Маєвського.
455 **Ординує від 8—12 год.** 3—3

Спеціяліст скірних, венеричних недуг і косметики
439 3—?
д-р РОМАН ДОЛЬНИЦЬКИЙ
орд. від 3—6 попол., вул. Глубока 10. партер. — Кварцева лямпа. Діятермія.

Спеціяліст недуг легенів, серця і жолудка
д-р Фелікс Ган
Львів, Городецька 46.
438 Перествітлення Рентгеном 4—?

Ширіть наш часопис!

Конкурс на наукову працю.

В травні 1929 р. оголосили ми були конкурс на одну наукову працю із слідуючих трох тем:

1. Знання України в світовому господарстві.
2. Як розвинути наше народне господарство? (Тут узглядняти розвій промислу, торговлі, еміграції, безробіття і т. п.)
3. Значіння і вплив української школи на піднесення господарства й добробуту українського народу.

Розвідка повинна обіймати найменше 20 сторін друку великої вісімки.

В конкурсі можуть брати участь учителі і абітурієнти „Рідної Школи".

Як першу нагороду призначено було 25 ам. долярів, як другу 15 ам. дол., на третю 10 ам. дол.

Щоби заохотити учасників конкурсу на розписану наукову працю, рішили ми збільшити першу нагороду з 25 ам. дол. на 50 ам. дол.

Гроші на ту ціль зложені вже в касі Головної Управи „Рідної Школи".

Числячися з тим, що з огляду на 100% підвижку першої нагороди — можуть найтися нові кандидати конкурсу і бажаючи дати їм змогу як слід опрацювати одну з повищих наукових тем, — продовжуємо отсим реченець віддачі конкурсових праць до 30. листопада 1929 р.

Таким чином оригінальні праці переписані чужою рукою або на машині в запечатаній коверті разом з девізою і точною адресою автора в окремій запечатаній коверті переслати на кошт автора найдальше до 30 листопада 1929 р. год. 12. в полудне до Головної Управи „Рідної Школи" у Львові, Ринок 10. II. поверх. Замісцевих легітимує дата надавчої почтової посвідки.

Склад оціночного суду установить Головна Управа „Рідної Школи", покликуючи до нього також визначних українських економістів.

Нагороджена конкурсовою премією праця стає власністю „Української Стрілецької Громади" у Філядельфії, яка зобовязується видати її друком а дохід з розпродажі повернути на дальші конкурси „Рідної Школи".

ЗА УКРАЇНСЬКУ СТРІЛЕЦЬКУ ГРОМАДУ У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ:

Д-р Вол. Галан вр. голова. Д-р П. Дубас вр. секретар.

Подяка.

Отсим складаю сердечну подяку Вп. п. Д-ру Степанові Мацейовичеві, начальному лікареві Каси Хорих в Сокалі, що в часі моєї тяжкої недуги своїм глибоким лікарським знанням та сердечним відношенням до мене — підтримував мене при життю, та допровадив до цего, що в критичний час операції я її витримав.

Рівночасно складаю щиру подяку Вп. п. Д-ру Александрові Пелехові, Директорові шпиталя в Сокалі, що схотів враз з вище згаданим Вп. п. д-ром Мацейовичем приїхати серед морозів і снігових завій саньми двайцятьмількома з Сокаля до Будинина, щоби в тижнях по моїм занедужанню виконати в дуже грізнім стані, на мені, на селі, надзвичайно вміло і щасливо операцію. В цей спосіб удалося вирвати мене з залізних обіймів смерти.

За це все складаю обом Вп. Панам щире старо-українське „Спасибі".

Іван Соків, гимн. проф. в Жовкві.

Дора, в вересні 1929